

**Календарно - тематичне планування 7- А клас
з історії України (70 год) та всесвітньої історії (35 год)**

Історія України			Всесвітня історія		
№	Дата	Тема уроку	№	Дата	Тема уроку
			1	01.09	Повторення. Велике переселення народів. Розселення слов'ян. Практична робота: Початок роботи над укладанням синхронізованої хронологічної таблиці “Європа в добу Середньовіччя” / за зразком/. <i>Внести у синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Велике переселення народів</i>
			2	05.09	Повторення. Коригувальне навчання. Падіння Західної Римської імперії
			3	07.09	Повторення. Коригувальне навчання. Внесок давніх цивілізацій, культур, народів в історію людства
			4	08.09	Вступ. Середньовіччя як період розвитку людства. Періодизація. Робота з форзацми, змістом, структурою підручника. Знайомство з літературою та Інтернет – ресурсами. Діагностичне оцінювання.
			Розділ І. Перші Середньовічні держави Учніські компетентності Знати: – хронологічні межі існування Франкського королівства, час утворення Франкської та Візантійської імперій, виникнення ісламу; – територію «варварських королівств», імперії Карла Великого, напрямки завойовницьких походів арабів. Розуміти: – поняття «варварське королівство», «халіфат», «іслам», «Коран», «експансія». Уміти: – розташувати в хронологічній послідовності відомості про Велике переселення народів, Франкську та Візантійську імперії, перші Арабські халіфати (Омейядів і Аббасидів); – показати на карті «варварські» королівства, імперію Карла Великого, Візантію, напрямки завойовницьких походів арабів, Арабський халіфат; – охарактеризувати організацію влади у «варварських королівствах», Франкській та Візантійській імперіях, перших Арабських халіфатах; визначити наслідки Великого переселення народів, розпаду імперії Карла Великого, виникнення ісламу й арабської експансії. Реалізація НЛ – 1 «Екологічна безпека та сталий розвиток»		
			5	12.09	Утворення варварських королівств. Франкська держава. Практична робота: <i>внести у синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Франкське королівство</i>

			6	14.09	Імперія франків. Карл Великий. <i>Практична робота:</i> внести у синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Франкську імперію
			7	15.09	Візантійська імперія. Візантійська імперія доби Юстиніана. Розквіт Візантії за Македонської династії та династії Комнінів. Культура Візантії. <i>Практична робота:</i> внести у синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Візантійську імперію
			8	19.09	Арабський світ: релігія, завоювання, культура. <i>Практична робота:</i> внести у синхронізовану хронологічну таблицю відомості про перші Арабські халіфати (Омейядів і Аббасидів), об'єднання арабів під владою Мухаммада, виникнення ісламу та ісламського літочислення;
			9	21.09	<i>Практичне заняття.</i> Організація влади у «варварських королівствах», Франкській імперії, Візантійській імперії, перших Арабських халіфатах.
			10	22.09	Узагальнення. Тематичне оцінювання
1	26.09	Повторення. Історія України в стародавні часи.			
2	28.09	Повторення. Коригувальне навчання. Антична цивілізація та Україна			
3.	29.09	Повторення. Коригувальне навчання. Слов'яни під час Великого переселення народів			
4.	03.10	Вступ. Історія України в період Середньовіччя. Періодизація. Джерела з історії України. Діагностичне оцінювання.			
Розділ І. Виникнення та становлення Русі – України Учніські компетентності Знати: – час утворення Київської держави (Русі-України), дати перших русько-візантійських договорів, повстання древлян проти князя Ігоря; – території розселення слов'янських племен на теренах України, напрямки походів перших київських князів. Розуміти: – основні версії походження назви «Русь» («Русь-Україна»); – передумови утворення держави у слов'ян, які жили на теренах України; – роль міста Києва в утворенні Русі; – поняття «Русь» («Русь-Україна»), «князь», «дружина», «полюддя», «данина», «печеніги», «язичництво»; – історичний портрет особистості як опис, що включає перелік ключових рис зовнішності й характеру, особисту оцінку вдачі особи та думку про неї сучасників, характеристику публічної (політичної, наукової, громадської та ін.) діяльності особи, ставлення сучасників і власне ставлення до цієї діяльності та її результатів.					

Уміти: – розмістити в хронологічній послідовності відомості про утворення Київської держави (Русі-України), правління перших князів (Аскольда, Олега, Ігоря, Ольги, Святослава), їхні походи/реформи; – показати на карті території розселення слов'янських племен на теренах України, напрямки походів київських князів IX–X ст.; – охарактеризувати спосіб життя (господарство, побут, організацію суспільства і влади, світосприйняття) слов'ян, які жили на теренах України; – визначити напрямки внутрішньої й зовнішньої політики перших князів; – визначити внесок у розбудову Київської держави її правителів Аскольда, Олега, Ігоря, Ольги і Святослава; - укласти історичний портрет руського князя. Реалізація НЛ -1, НЛ – 2					
5	05.10	Розселення літописних слов'янських племен на території сучасної України.			
6	06.10	Господарство та суспільство східних слов'ян. <i>Практична робота:</i> визначити (за доступними текстовими джерелами) особливості повсякденного життя та світобачення слов'ян на теренах України в IX–X ст.			
7	10.10	Сусіди східних слов'ян. Заснування міста Київ.			
8	12.10	Діяльність військово-торгових груп норманів-русі у Східній Європі. Осідання русі на Середньому Подніпров'ї. Виникнення Русі.			
9	13.10	Руські князі/ княгиня середини IX – X ст. між легендами та історією			
10	17.10	<i>Практична робота:</i> внести у синхронізовану хронологічну таблицю відомості про утворення Київської держави (Русі-України), правління перших князів (Аскольда, Олега, Ігоря,), їхні походи/реформи			
11	19.10	Руські князі/ княгиня середини IX – X ст. між легендами та історією. Княгиня Ольга. Її внутрішня та зовнішня політика			
12	20.10	Руські князі/ княгиня середини IX – X ст. між легендами та історією. Походи князя Святослава			
13	31.10	<i>Практична робота:</i> на підставі доступних джерел укласти (за допомогою вчителя) історичний портрет княгині Ольги або князя Святослава.			

1 4	02.11	Узагальнення. Тематичне оцінювання	Розділ II. Середньовічний світ Західної Європи		
			Учнівські компетентності. Знати: – час походів вікінгів, нормандського завоювання Англії, Хрестових походів, Реконкісти, Столітньої війни, Війни троянд; – дати утворення Священної Римської імперії, початку скликання англійського парламенту та Генеральних штатів у Франції, ухвалення Великої хартії вольностей; – території походів вікінгів, Хрестових походів. Розуміти: – причини політичного роздроблення держав Західної Європи та мотиви Хрестових походів; – суспільне значення самопожертви Жанни д'Арк; – значення формулювання принципу недоторканності особи для становлення правової культури європейської цивілізації; – феодально-теократичний характер Священної Римської імперії; – поняття «вікінги», «феодальна роздробленість», «Хрестові походи», «духовно-рицарські ордени», «теократія», «станово-представницька монархія», «парламент» («кортези», «Генеральні штати», «сейм»), «Реконкіста», «династична унія». Уміти: – розташувати в хронологічній послідовності відомості про походи вікінгів, формування середньовічних держав (від роздробленості до станово-представницьких монархій або республік), Хрестові походи і держави хрестоносців; – показати на карті території Королівства Іспанія, Королівства Франція, Королівства Англія, Священної Римської імперії, італійських торговельних республік, напрямки походів вікінгів, Хрестових походів, торговельні шляхи, якими користувались італійські міста-держави; – розкрити сутність та історичне значення діяльності Жанни д'Арк; – описати і порівняти формування станово-представницької монархії у Франції та в інших державах Західної Європи; – охарактеризувати організацію влади в торговельних містах-державах (Генуї, Венеції та ін.); – охарактеризувати напрямки внутрішньої й зовнішньої політики європейських правителів (Ізабелль I і Фернандо II, Луї XI, Генрі II Плантагенета, інших); визначити наслідки Хрестових походів Реалізація НЛ -1, НЛ – 2		
			1 1	03.11	Зв'язок людини і природи. Рух населення. Внутрішня і воєнна колонізація. Середньовічне європейське суспільство Феодалізм. Практична робота « Три стани середньовічного суспільства».

					зіставити (на основі витягів з доступних джерел) правове становище різних груп середньовічного населення Західної Європи.
			1 2	07.11	Практична робота « Середньовічне місто. Повсякденне життя» підготувати (з використанням кількох видів джерел) і представити усне повідомлення (п'єску, живу картинку) на теми «У феодальному замку», «У міському будинку (майстерні, крамниці)», «У селянській господі» (на вибір учителя/учениця або учнів/учениць)
			1 3	09.11	Організація християнської церкви в Середньовіччі.
			РОЗДІЛ 3. ЄВРОПЕЙСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ДЕРЖАВИ В X – XV СТОЛІТТЯХ Учнівські компетентності Знати: – час походів вікінгів, нормандського завоювання Англії, Хрестових походів, Реконкісти, Столітньої війни, Війни троянд; – дати утворення Священної Римської імперії, початку скликання англійського парламенту та Генеральних штатів у Франції, ухвалення Великої хартії вольностей; – території походів вікінгів, Хрестових походів. Розуміти: – причини політичного роздроблення держав Західної Європи та мотиви Хрестових походів; – суспільне значення самопожертви Жанни д'Арк; – значення формулювання принципу недоторканності особи для становлення правової культури європейської цивілізації; – феодально-теократичний характер Священної Римської імперії; – поняття «вікінги», «феодальна роздробленість», «Хрестові походи», «духовно-рицарські ордени», «теократія», «станово-представницька монархія», «парламент» («кортеси», «Генеральні штати», «сейм»), «Реконкіста», «династична унія». Уміти: – розташувати в хронологічній послідовності відомості про походи вікінгів, формування середньовічних держав (від роздробленості до станово-представницьких монархій або республік), Хрестові походи і держави хрестоносців; – показати на карті території Королівства Іспанія, Королівства Франція, Королівства Англія, Священної Римської імперії, італійських торговельних республік, напрямки походів вікінгів, Хрестових походів, торговельні шляхи, якими користувались італійські міста-держави; – розкрити сутність та історичне значення діяльності Жанни д'Арк; – описати і порівняти формування станово-представницької монархії у Франції та в інших державах Західної Європи; – охарактеризувати організацію влади в торговельних містах-державах (Генуї,		

			Венеції та ін.); – охарактеризувати напрямки внутрішньої й зовнішньої політики європейських правителів (Ізабелль I і Фернандо II, Луї XI, Генрі II Плантагенета, інших); визначити наслідки Хрестових походів Реалізація НЛ -1, НЛ – 2		
			1 4	10.11	Скандинавія в добу середньовіччя. Походи вікінгів та їхні завоювання. <i>Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про походи вікінгів, нормандське завоювання Англії</i>
			1 5	14.11	Хрестові походи. Держави хрестоносців. Духовно-рицарські ордени. Середньовічні держави: від роздробленості до станово-представницьких монархій. <i>Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Хрестові походи</i>
			1 6	16.11	Середньовічні держави: від роздробленості до станово-представницьких монархій
			1 7	17.11	Реконкіста. Династична унія Ізабелль I і Фернандо II та утворення Королівства Іспанія. <i>Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Реконкісту, утворення королівства Іспанія</i>
			1 8	21.11	Франція у XI–XV ст. Столітня війна. Жанна д’Арк. Консолідація влади в руках французьких королів. Луї XI. <i>Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Столітню війну, перше скликання Генеральних штатів у Франції</i>
			1 9	23.11	Англія в XI–XV ст. Генрі II Плантагенет. «Велика хартія вольностей». Війна троянд. <i>Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про перше скликання англійського парламенту</i>
			2 0	24.11	<i>Практичне заняття. Цінність «Великої хартії вольностей» для сучасних європейців, її значення для становлення європейської правової культури. (на основі витягів з тексту документа)</i>
			2 1	28.11	Священна Римська імперія. Італійські торговельні республіки (Генуя, Венеція). <i>Практичне заняття. Устрій станово-представницької монархії у Франції та в інших державах Західної Європи (монархія, середньовічних республіках); тезово (усно або письмово) представити результати зіставлення (висновки);</i>
Розділ II. Русь – Україна наприкінці X – у першій половині XI ст.			2 2	30.11	Узагальнення. Тематичне оцінювання

Учнівські компетентності

Знати:

- роки правління Володимира Великого, Ярослава Мудрого; дати впровадження християнства та остаточного розгрому печенігів;
- особливості політичного устрою, суспільного та господарського життя Русі – України за доби розквіту.

Розуміти:

- основні напрямки зовнішньої та внутрішньої політики Володимира Великого та Ярослава Мудрого; особливості політичного устрою, суспільного та господарського життя;
- передумови впровадження християнства як державної релігії ;
- роль міста Києва в розбудові Русі - України;
- поняття «Русь-Україна», «князь», «монархія», «дружина», «данина», «печеніги», «християнство»; «шлюбна дипломатія», «централізована монархія», «феодалізм».
- історичний портрет особистості як опис, що включає перелік ключових рис зовнішності й характеру, особисту оцінку вдачі особи та думку про неї сучасників, характеристики публічної (політичної, наукової, громадської та ін.) діяльності особи, ставлення сучасників і власне ставлення до цієї діяльності та її результатів.

Уміти:

- розмістити в хронологічній послідовності відомості про розвиток держави Русі-України, правління князів Володимира Великого, Ярослава Мудрого , про проведені ними реформи;
- показати на карті території Русі – України наприкінці X - в першій половині XI століття;
- охарактеризувати спосіб життя (господарство, побут, організацію суспільства і влади, світосприйняття) населення Русі - України;
- визначити напрямки внутрішньої й зовнішньої політики князів;
- визначити внесок у розбудову Київської держави.

Реалізація НЛ -1, НЛ – 2

1 5	01.12	Правління руських князів наприкінці X – у першій половині XI ст. <i>Володимир Святославович</i>			
1 6	05.12	Впровадження християнства. <i>Практична робота: визначити (за доступними джерелами) роль і вплив християнської релігії й церкви в житті руського (давньоукраїнського) суспільства</i>			
1 7	07.12	Правління руських князів наприкінці X – у першій половині XI ст. <i>Ярослав Мудрий</i>			

1 8	08.12	«Руська правда». <i>Практична робота:</i> охарактеризувати – на основі витягів з відомих правових пам'яток доби («Руська правда», «Правда Ярославичів», «Статут» Володимира Мономаха) – правове становище різних верств населення Русі-України.			
19	12.12	Влада. Суспільний устрій			
20	14.12	Господарство. Повсякдення. Міста. Села.			
21	15.12	Ремесло. Торгівля.			
22	19.12	Культура.			
23	21.12	Релігійне життя. <i>Практична робота:</i> Визначити (за доступними джерелами) роль і вплив християнської релігії й церкви в житті руського суспільства.			
24	22.12	Узагальнення. Тематичне оцінювання			
Розділ III. Русь – Україна в другій половині XI – першій половині XIII століття. Учнівські компетентності Знати: – передумови та причини політичного роздроблення Русі - України; роки правління Ярославичів, Володимира Мономаха ; – особливості політичного устрою, суспільного та господарського життя Русі – України від Ярославичів до політичної роздробленості. Розуміти: – основні напрямки зовнішньої та внутрішньої політики Ярославичів та Володимира Мономаха; – передумови впровадження християнства як державної релігії ; – роль Київського князівства в житті Русі – України в добу політичної роздробленості; – поняття «Правда Ярославичів», «половці», «міжусобні війни», «уділи», «Повчання дітям», «Україна». – історичний портрет особистості як опис, що включає перелік ключових рис зовнішності й характеру, особисту оцінку вдачі особи та думку про неї сучасників, характеристику публічної (політичної, наукової, громадської та ін.) діяльності особи, ставлення сучасників і власне ставлення до цієї діяльності та її результатів. Уміти: – розмістити в хронологічній послідовності відомості про розвиток держави Русі-України, правління князів Ярославичів та Володимира Мономаха;					

		– показати на карті території удільних князівств Русі – України; – охарактеризувати спосіб життя (господарство, побут, організацію суспільства і влади, світосприйняття) населення Русі за часів політичного роздроблення; – визначити напрямки внутрішньої й зовнішньої політики князів; – визначити внесок Ярославичів та Володимира Мономаха у розбудову Київської держави.			
		Реалізація НЛ -1, НЛ – 2			
24		Поліцентричність руської державності в другій половині XI – першій половині XIII ст. Вишгородський, Любецький з'їзди князів та їхні рішення <i>Практична робота:</i> внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Любецький з'їзд князів, правління спадкоємців Ярослава Мудрого (Володимира Мономаха та ін.)			
25		Поліцентричність руської державності в другій половині XI – першій половині XIII ст. <i>Практична робота:</i> внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про (Володимира Мономаха та ін.), першу писемну згадку назви «Україна», зведення Успенського собору Києво-Печерської лаври, інші			
26-27		Київське, Переяславське та Чернігівське князівства в середині XII – першій половині XIII ст. Політичне і соціально-економічне життя			
28		Галицьке і Волинське князівства в другій половині XII ст. Ярослав Осмомисл			
30		Культура Русі-України в другій половині XI – першій половині XIII ст.			
31		Кочові народи степів України X–XIII ст. Крим у складі Візантійської імперії (оглядово).			
32		<i>Практична робота:</i> визначити (за «Повчанням дітям», «Словом о полку Ігоревім» та іншими доступними джерелами) характерні для Володимира Мономаха, Ярослава Осмомисла, Ігоря Святославовича (на вибір учня) вчинки і риси характеру, а також ставлення до цього князя його сучасників; висловити та обґрунтувати власну думку про цього князя			
33		Узагальнення. Тематичне оцінювання			